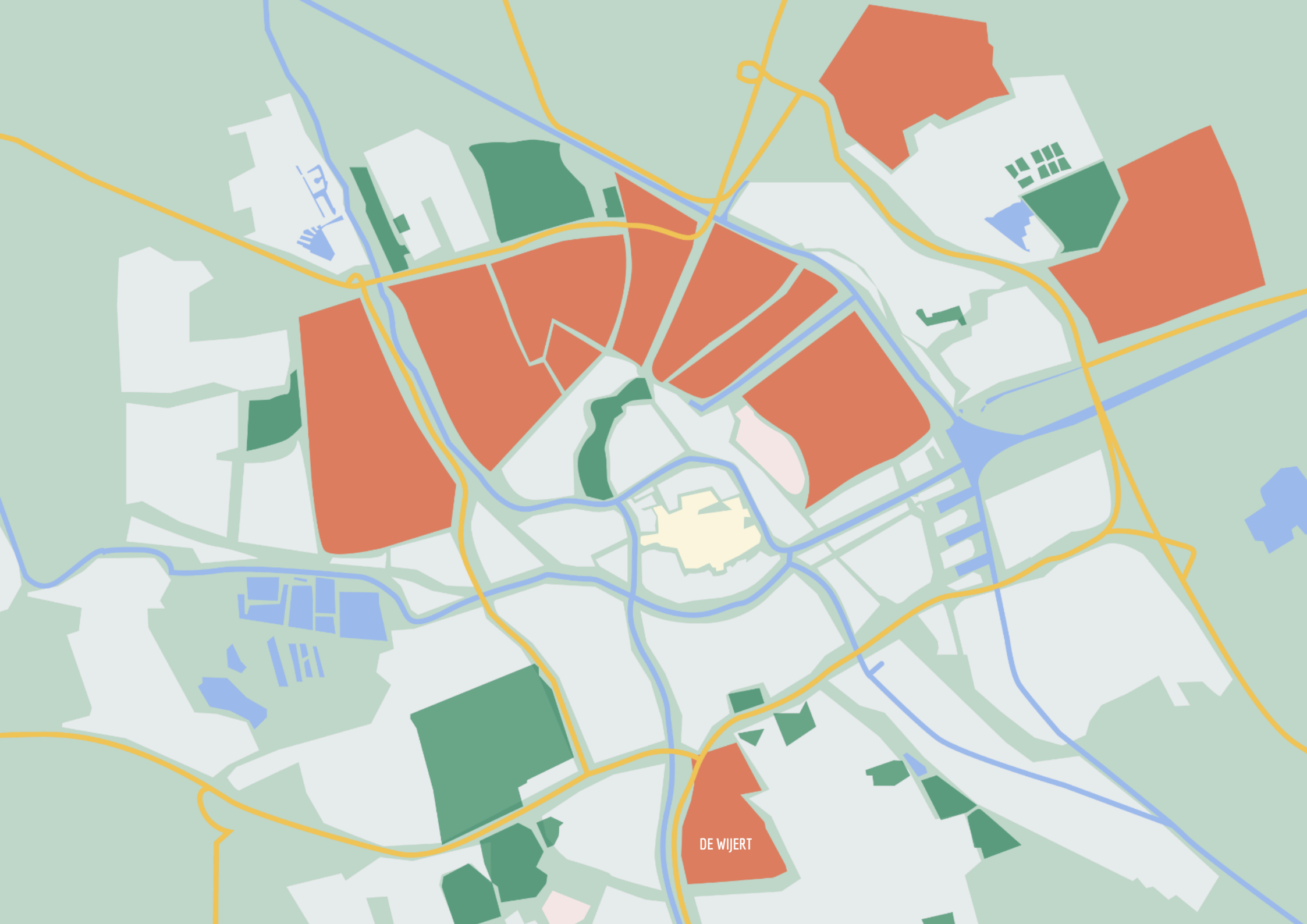

UITVOERINGSPROGRAMMA 2025-2026

WIJKVERNIEUWING

DE WIJERT

DE WIJERT

INHOUDSOPGAVE

WIJKVERNIEUWING OP Z'N GRONINGS	1
HET VERHAAL VAN DE WIJERT	5
DOELEN VOOR DE WIJERT PER THEMA	7
DIT GAAN WE DOEN IN DE WIJERT IN 2025/2026	14

1 WIJKVERNIEUWING OP Z'N GRONINGS

Een flink aantal Groningers heeft moeite om rond te komen, leeft in een onveilige buurt, woont in slechtere huizen, komt niet goed mee op school of lukt het niet om aan het werk te komen. Dit is met name het geval in de naoorlogse stempelwijken in het noordwesten (Vinkhuizen, Paddepoel, Selwerd) en De Wijert ten zuiden van de stad, de oudere wijken aan de noordoostkant (De Hoogte, Indische Buurt, Oosterparkwijk) en de latere uitbreidingswijken Beijum en Lewenborg. Dit zijn stuk voor stuk karaktervolle wijken met bijzondere Groningers, maar ook wijken met structureel een opeenstapeling van allerlei problematiek.

Wijkvernieuwing op z'n Gronings is een aanpak die zich richt op het creëren van sterke coalities op zowel wijk- als stadsniveau, met een focus op de thema's Wonen, Werken, Leren, Veilig Zijn en Meedoen. We formuleren en monitoren doelstellingen aan de hand van deze thema's en passen onze aanpak per wijk aan.

Wijkvernieuwing is een langdurig proces dat continu wordt aangepast aan de actuele sociale en ruimtelijke opgaven. Sinds 2018 werken we voor een aantal wijken (Selwerd, De Wijert, De Hoogte, Indische Buurt, Beijum en Lewenborg) met uitvoeringsprogramma's die elke

twee jaar worden herzien. Onze aanpak, 'Wijkvernieuwing op z'n Gronings', is gericht op een duurzame ontwikkeling in brede zin: een integrale benadering van fysieke en sociaal-maatschappelijke doelen.

Onze visie op wijkvernieuwing

Onze visie is dat gemengde wijken de basis vormen voor een gezonde, ongedeelde stad. De balans tussen kwetsbaar en weerbaar op wijk-, buurt- of straatniveau, moet meer in evenwicht komen. Het mag niet uitmaken in welke wijk je opgroeit voor de kansen die je krijgt in het leven. Een evenwichtige gemengde wijk draagt bij aan gelijkwaardiger kansen voor de wijkbewoners. Het zorgt voor versterking van draagvlak van aanwezige voorzieningen, het zorgt voor minder onderwijssegregatie, het heeft een positief effect op de veiligheid en draagt bij aan het imago van de buurt. In gemengde veerkrachtige wijken komen bewoners elkaar tegen, is er meer wederzijds begrip en kijken bewoners naar elkaar om. Dit is het cement van een samenleving, en versterkt eigen kracht en regie.

Onze aanpak: Wijkvernieuwing op z'n Gronings

Vooraf in de noordelijke wijken van de stad wordt de ongelijkheid, de kloof en het gebrek aan

evenwicht gevoeld. We werken samen met bewoners en partners om de draagkracht van wijken te verbeteren en de weerbaarheid van bewoners te stimuleren. Onze aanpak omvat fysieke, sociale en veiligheidsinterventies, met een focus op het verbeteren van wonen en de woonomgeving.

In het huidige coalitieakkoord hebben we afgesproken de wijkvernieuwing te intensiveren door structurele middelen beschikbaar te stellen, de wijkvernieuwing uit te breiden naar nieuwe wijken zoals Vinkhuizen, en meer aandacht te besteden aan de noordelijke wijken.

Maatschappelijke Coalitie Groningen-Noord

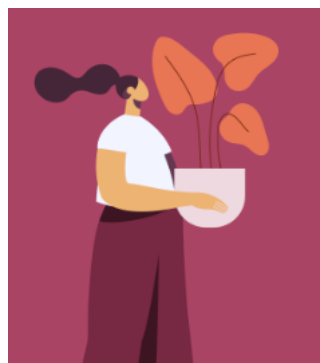
De Maatschappelijke Coalitie Groningen-Noord is in de zomer van 2023 opgericht om samen met bewoners, woningcorporaties, politie, onderwijs, welzijnsorganisaties en andere partners de leefbaarheid en veiligheid in de noordelijke wijken te verbeteren. Per half november 2024 is hiervoor ook een programmadirecteur aangesteld. Dit is onze gezamenlijke ambitie:

"We zorgen ervoor dat bewoners meedoen en kinderen met liefdevolle aandacht opgroeien. Dat zij ervan uit moeten kunnen gaan dat zij

ondersteund worden door de hele gemeenschap. En als dat nodig is ook door maatschappelijke partners met onverdeelde aandacht en hun beste mensen. We zorgen ervoor dat mensen voor zichzelf kunnen zorgen: dat doet je door óf te leren, óf te werken. Daarvoor is nodig dat bewoners een goede passende woning hebben in een prettige buurt, waar je sociaal verbonden bent, naar je burens omkijkt en waar je veilig bent, thuis en op straat.”

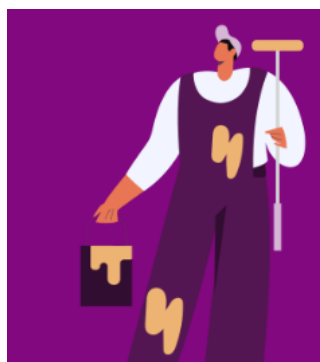
Daarom hebben we onze doelstellingen herijkt op vijf thema's: Wonen, Werken, Leren, Veilig Zijn en Meedoen. Deze thema's vormen de basis voor onze wijkvernieuwingsaanpak en worden gemonitord met bijpassende indicatoren.

DOELEN PER THEMA

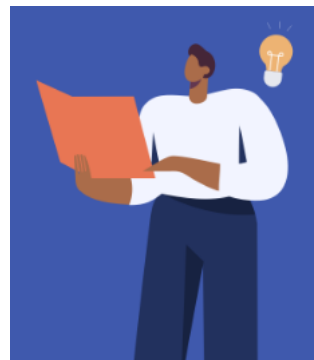
WONEN

- Meer inwoners hebben een passende en betaalbare woning;
- De woningvoorraad is kwalitatief beter met meer duurzame, energiezuinige woningen;
- De omgeving en voorzieningen in wijken sluiten beter aan op de behoeften en wensen van bewoners.

WERKEN

- Meer inwoners hebben een betaalde baan;
- Meer inwoners hebben een eigen, voldoende en stabiel inkomen;
- Minder bewoners hebben problematische schulden die de eigen regie in de weg staan.

LEREN

- Minder kinderen en jongeren hebben leer- en ontwikkelingsachterstanden;
- Meer kinderen en jongeren leren op een manier die pas en waarmee ze vooruitkomen;
- Meer jongeren hebben een passende startkwalificatie en stromen in op de arbeidsmarkt.

VEILIG ZIJN

- Meer bewoners voelen zich veilig;
- Er is minder overlast- even, ondermijnend en crimineel gedrag;
- Kwetsbare bewoners worden weerbaar en beschermd tegen ongewenst gedrag en criminaliteit.

MEEDOEN

- Meer inwoners hebben regie over het eigen leven en kunnen voor zichzelf zorgen en hulp organiseren als dat nodig is;
- Meer inwoners hebben een sterk sociaal netwerk waarop ze kunnen terugvallen;
- Meer inwoners voelen zich betrokken bij de eigen buurt en kunnen meedoen aan de ontwikkeling in hun buurt;
- Meer inwoners hebben meer vertrouwen in de lokale overheid en maatschappelijke instanties en voelen zich gehoord en gezien.

ANALYSE

Voor een integrale aanpak zijn stevige onderbouwingen nodig. We gebruiken analyses van bevolkingssamenstelling, woningvoorraad en woonomgeving, aangevuld met informatie uit onze tweejaarlijkse leefbaarheidsenquêtes, de ontwikkeling in onze wijkkompassen en gebiedsanalyses.

In een aantal wijken maken we gebruik van Veiligheidseffectrapportages (VER) en Zachte Atlassen. Hiermee koppelen we de sociale veiligheid aan fysieke ingrepen en worden deze ook meegenomen in de analyse. Voor Selwerd en De Wijert zijn er een VER uitgevoerd en in Selwerd zijn adviezen ter verbetering van de leefbaarheid en veiligheid met de ketenpartners besproken.

Wonen

De wijkvernieuwingswijken bestaan voor de helft uit corporatiewoningen. Het woningbestand is relatief eenzijdig, waardoor het voor bewoners moeilijker is om in hun eigen wijk te blijven wonen. In een aantal wijken (Beijum, Lewenborg en De Wijert) is de verwachting dat de vergrijzing een stuk hoger dan gemiddeld wordt en daarmee groeit de behoefte naar zorg en een aangepaste leefomgeving. Daarnaast zijn op veel plekken tekenen van verloedering die de wijken minder aantrekkelijk maken, zoals vernielingen, bekladdingen en rommel op straat. Tegelijkertijd zien we dat ruimtelijke inspanningen ervoor hebben gezorgd dat mensen in toenemende mate tevreden zijn met de voortuitgang van hun woonomgeving, met name in Selwerd. Door verduurzaming hebben bovendien steeds meer huizen in Selwerd een hoog energielabel, voor De Wijert, Selwerd en Indische buurt is hier nog een grote inspanning nodig.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Tevredenheid (%)	10%	21%	14%	13%	13%	13%	14%	15%
Lage energielabels (%)	18%	33%	16%	28%	12%	12%	34%	18%
Verloedering (score)	5,1	4,6	4,9	4,4	5,3	5,4	4,3	3,6

Werken

In de wijken leven veel mensen in armoede, met name in Groningen-Noord. Rond een kwart van alle huishoudens heeft een inkomen rond het sociaal minimum. Bovendien zijn er veel mensen die het niet lukt om aan het werk te komen, en is de werkloosheid onder jongeren relatief groot. Hoewel het aandeel minimahuishoudens en de werkloosheid in de afgelopen jaren licht is afgenomen, staat de stap naar een middeninkomen niet gelijk aan bestaanszekerheid. Steeds meer mensen in deze wijken hebben namelijk moeite om maandelijks rond te komen: boodschappen die duurder worden en stijgende energieprijzen komen hier het hardste aan, ook omdat veel huizen slecht geïsoleerd zijn.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Minimahuishoudens (%)	24%	25%	31%	29%	21%	18%	19%	12%
Werkloosheid (%)	13%	13%	19%	15%	15%	12%	12%	7%
Moeite met rondkomen (%)	16%	17%	26%	24%	16%	14%	13%	14%

Leren

In de wijken groeien veel kinderen op in een arm gezin, met name in Selwerd, De Hoogte en Indische buurt. Vanwege de situatie thuis en achterstanden in de omgeving hebben veel kinderen in de basisschoolleeftijd daarbij een verhoogd risico om onderwijsachterstanden op te lopen. Dat een ongunstige startpositie invloed heeft op de verdere ontwikkeling en kansen in het leven, blijkt uit het grote aantal jongeren zonder een startkwalificatie. Opvallend is dat met name in Beijum en Lewenborg, rond een kwart van de jongeren tussen de 18 en 27 jaar niet in het bezit is van een basisdiploma.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Kinderen in armoede (%)	24%	32%	40%	29%	15%	17%	22%	6%
Risico op leerachterstand (%)	16%	17%	26%	24%	16%	14%	13%	5%
Geen startkwalificatie (%)	13%	10%	14%	10%	21%	28%	9%	5%

Veilig Zijn

In de wijkvernieuwingswijken voelen mensen zich vaker onveilig, met name in Groningen-Noord. Hoewel die beleving niet altijd hoeft te betekenen dat er daadwerkelijk sprake is van gevaar, is wel bekend dat (drugs)criminaliteit steeds meer voet aan de grond krijgt in kwetsbare wijken. In combinatie met de heersende armoede is het risico dat jongeren het verkeerde pad op gaan daar dan ook groter. Mensen in wijkvernieuwingswijken ervaren daarnaast vaker overlast van groepen jongeren en omwonenden. In algemene zin is de meldingsbereidheid laag in straten en buurten waar bewoners het moeilijk hebben. Dat is een extra reden om nog zichtbaarder te zijn voor bewoners en samen op te treden tegen criminaliteit en overlast. De Wijert is op dit thema minder kwetsbaar.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Onveiligheid (%)	34%	36%	35%	31%	25%	20%	17%	17%
Risico jonge aanwas (%)	7%	5%	11%	6%	10%	8%	6%	4%
Overlast (score)	5,2	4,4	5	4,9	4,4	4	3,9	3,7

Meedoen

Door die opeenstapeling van problematiek haken steeds meer mensen af. De eenzaamheid neemt toe, bewoners verliezen hun betrokkenheid bij de buurt en helaas steeds vaker ook het vertrouwen in de overheid en instellingen. Het vertrouwen heeft zich de laatste jaren positief ontwikkeld in De Hoogte en Indische buurt. Daarnaast is het zo dat mensen in deze wijken vaker geestelijke of lichamelijke gezondheidsproblemen hebben, die deelname aan de samenleving belemmeren.

	Vinkhuizen	Selwerd	De Hoogte	Indische Buurt	Beijum	Lewenborg	De Wijert	Overig Groningen
Fenzaamheid (%)	30%	33%	38%	34%	26%	24%	27%	26%
Actief betrokken (%)	22%	19%	17%	22%	27%	24%	17%	25%
Wantrouwen (%)	28%	26%	17%	18%	22%	23%	24%	14%

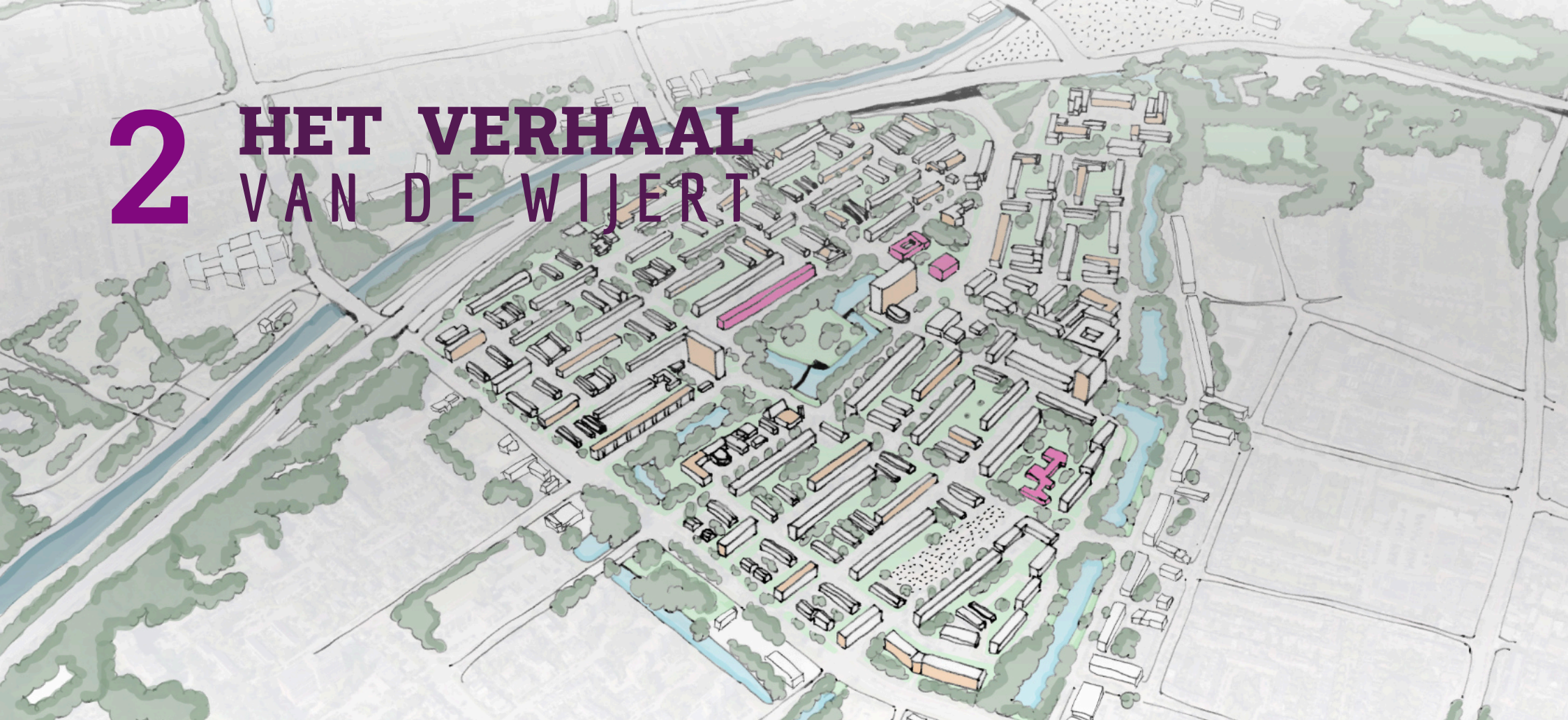
LEESWIJZER

In alle uitvoeringsprogramma's wijkvernieuwing 2025-2026 hebben we aandacht voor bovenstaande thema's en doelen en coördineren we de gemeentelijke projecten in de wijken.

Voor de wijken in Groningen-Noord (Selwerd, De Hoogte, Indische buurt en straks Vinkhuizen) nemen we de actielijnen uit het uitvoeringsprogramma van de Maatschappelijke Coalitie (NPLV) over, zodat duidelijk is onder welk thema deze interventies plaatsvinden. Daar waar gewerkt wordt met andere actielijnen, in Beijum, Lewenborg en De Wijert, laten we zien aan welke thema's en doelen de actielijnen bijdragen.

Onder de actielijnen worden de projecten en interventies genoemd die we in de betreffende wijk gaan uitvoeren in 2025 en 2026. We continueren succesvolle interventies en betrekken meer partijen uit de Maatschappelijke Coalitie bij de voorbereiding en uitvoering van deze interventies.

2 HET VERHAAL VAN DE WIJERT

Voor het noordelijke deel van De Wijert is sinds 2018 extra aandacht met de wijkvernieuwingsaanpak. De Wijert bestaat uit een noordelijk deel en een zuidelijk deel. Het zuidelijke deel is later gebouwd en luxer uitgevoerd met voornamelijk grotere koopwoningen. Waar we in dit uitvoeringsprogramma spreken over De Wijert bedoelen we alleen het noordelijk deel, ten noorden van de Van Ketwich Verschuurlaan.

De Wijert is een typische naoorlogse uitbreidingswijk in het zuiden van Groningen. De Wijert is gebouwd in de vijftiger en vroeg-zestiger jaren in een stempelstructuur en heeft een karakteristieke architectuur. De Wijert wordt door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed beschouwd als wederopbouwgebied van nationaal belang. De Wijert is een goed voorbeeld van een rationele wijk, opgebouwd uit eenheden

van meerdere woningtypen (laag- en middelhoogbouw) en voorzieningen. Gericht op het collectief en bedoelt om door te kunnen stromen. Er was echter sprake van woningnood en de wijk werd snel bewoond door grote groepen gezinnen. Een van de buurten huisvest nog altijd een Molukse gemeenschap. De Wijert heeft een mix van koopwoningen en huurwoningen, waarbij bijna de helft van de woningen in corporatiebezit is.

Rondom de centraal gelegen vijver met een parkachtige speeltuin ligt het grote winkelcentrum, twee kerken, een school en de bibliotheek. In de kop van De Wijert staat een aantal VO-scholen, veel scholieren bezoeken de wijk dus dagelijks.

De wijk kent een evenwichtige samenhang tussen bebouwing, openheid en openbaar groen. De repeterende opzet van bouwblokken met groene binnenterreinen worden 'stempels' genoemd. De gave 'stempel-structuur' van De Wijert en de naoorlogse inrichting volgens het principe van 'licht, lucht en ruimte' is nog altijd goed zichtbaar. Deze historie bepaalt de opgave voor De Wijert, dat is terug te zien in het gebruik van de woningen en van de openbare ruimte.

Want door de jaren heen zijn de woningen niet meer passend voor de huidige wooneisen en -wensen. Ze zijn te klein, verouderd en slecht geïsoleerd. Dat maakt dat mensen er relatief kort wonen en dat er relatief weinig sociale binding is met de buurt. De Wijert is een kwetsbare wijk geworden. De sociaaleconomische situatie van wijkbewoners in De Wijert bleef als enige wijk in Groningen-Zuid flink achter ten opzichte van de ontwikkelingen in de stad Groningen als geheel. Er was meer werkloosheid en de daarmee verband houdende problematiek als armoede, eenzaamheid, overgewicht, opleidings- en leerachterstanden bij jong en oud. Ten opzichte van de stad als geheel ligt er ook een opgave voor

voorzieningen voor ouderen. Er wonen relatief veel alleenstaanden en ouderen in de wijk.

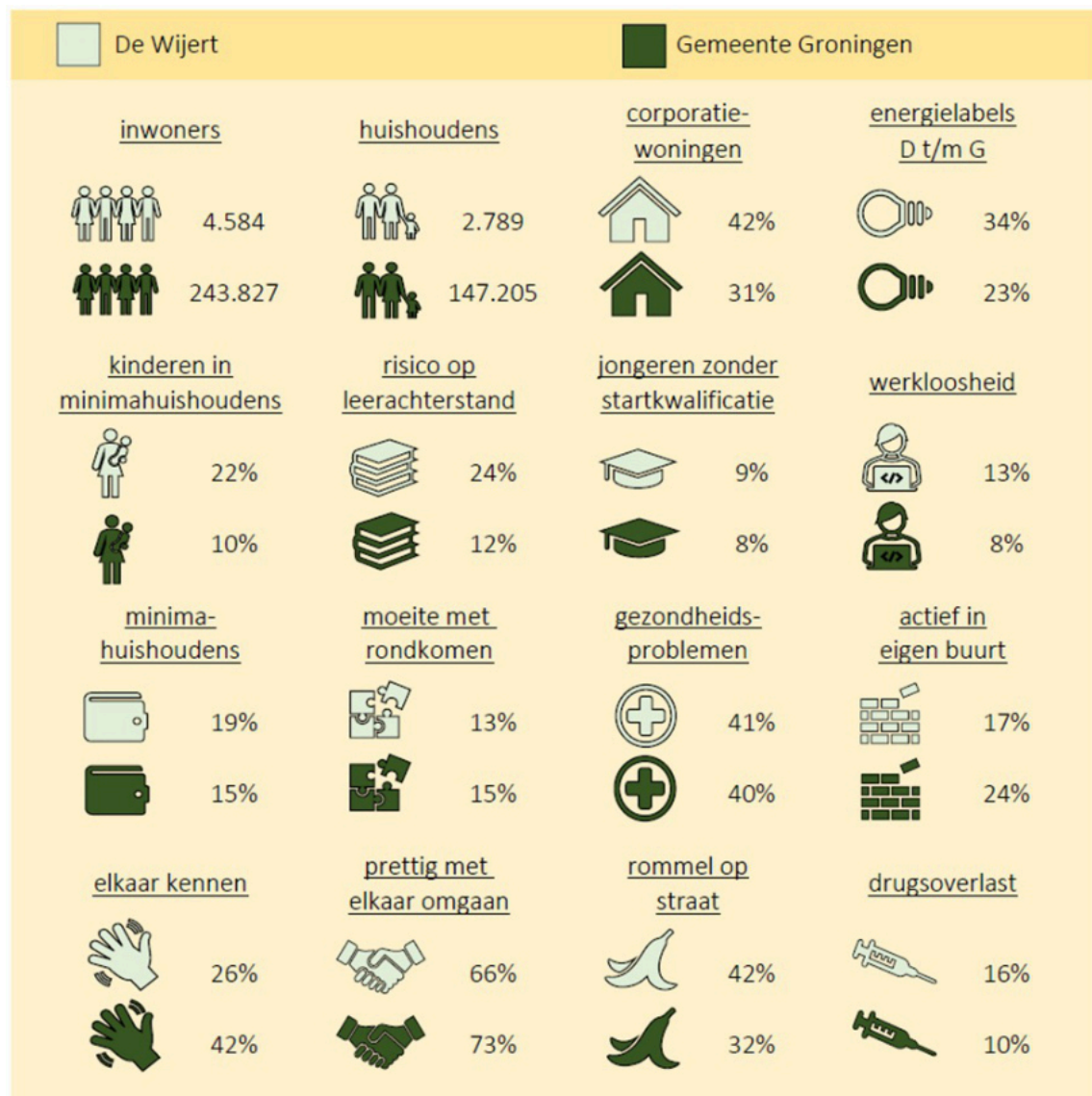
De infrastructuur in de wijk heeft oorspronkelijk een hiërarchische opzet van drie lagen: hoofdwegen, woonstraten en woonpaden. De drukke Vondellaan en de Van Iddekingeweg waren (en zijn dat nog steeds) de belangrijkste wijk-overstijgende verkeerswegen. Deze scheidten de vier woonbuurten. Door de komst van meer auto's kregen de woonstraten, die oorspronkelijk een functie hadden als ontmoetingsplek, geleidelijk een verkeersfunctie met meer parkeergelegenheid voor auto's. De woonpaden geven toegang tot de binnenterreinen en tot de woningen in de bouwblokken die achter elkaar zijn geplaatst. In de loop der jaren is deze ruimte opzet, veel gelegenheid om te rijden en parkeren, en veel openbaar groen, sleets geworden. De impact van de aanleg van Ring Zuid is al jaren groot. Dit heeft effecten op het gebied van leefbaarheid, gezondheid, verbinding met de wijk en vertrouwen in de overheid.

De Wijert heeft echter een gunstige ligging in Zuid. In een ruim opgezet gebied vlakbij de binnenstad en uitvalswegen, vele voorzieningen, en bovendien tussen aangrenzende wijken met meer welvaart. Rondom de wijk wordt ook volop gebouwd. Kortom: een omgeving die veel kansen biedt en kan bijdragen aan de leefbaarheid en het woonplezier van de inwoners van De Wijert.

De uitdaging voor De Wijert is om van het oude maakbaarheidsgedachte van 'licht, lucht en ruimte' een variant neer te zetten dat weer bij de wijk en haar bewoners past. We waarderen en houden rekening met de cultuurhistorische context. Daarnaast bevindt de wijk zich in een veerkrachtige omgeving, daarom kan de wijk die we straks achterlaten na de wijkvernieuwing weer een gemengde wijk zijn. Waar plek is voor iedereen, waar mensen zich thuis voelen en meedoen aan de samenleving.

De sociale en fysieke wijkvernieuwing vraagt voor De Wijert dus om nieuwe voorwaarden te creëren aan die oude maakbaarheidsgedachte. We zien dat de wijkvernieuwing zijn vruchten begint af te werpen. Er zijn talloze voorbeelden van bewoners voor wie de wijkvernieuwing een positief verschil kon maken. We zijn ervan overtuigd dat we met het wijkvernieuwingsprogramma een bijdrage leveren aan het perspectief van bewoners. We zien de armoede en werkloosheidscijfers dalen, er is een evenwichtigere verhouding tussen huur en koopwoningen. De inzet van de komende twee jaar dient om een extra impuls te geven aan deze positieve ontwikkelingen en om de negatieve trends om te buigen naar een stijgende lijn op de thema's die extra aandacht vragen. We weten ook dat een gemengde wijk altijd om aandacht blijft vragen en de sociale basis eerst stevig neergezet moet worden om daarna goed te onderhouden.

3 OPGAVEN EN DOELEN VOOR DE WIJERT PER THEMA

WONEN

In 2024 wonen er ruim 4.500 mensen in het noordelijke deel van De Wijert, verdeeld over bijna 2.800 woningen. Er wonen ruim 500 kinderen in de wijk, waarvan ongeveer de helft in eenoudergezinnen. Het aandeel alleenstaande huishoudens (51%) is relatief groot t.o.v. het gemeentelijk gemiddelde (38%).

In lijn met de ambities van de ongedeelde stad werken we in De Wijert aan een passende verdeling van koop- en huurwoningen. Sinds 2010 daalde het aandeel corporatiewoningen van 59% naar 43% en het aandeel koopwoningen steeg. Een groot deel van deze koopwoningen wordt weer verhuurd in de particuliere huur, dit aandeel steeg van 16% naar 28%. Deze stijging is onder andere ontstaan door het uitponden van de woningcorporaties in een periode vóórdat de opkoopbescherming in werking trad (1 januari 2022). Een aanzienlijk deel van de verkochte woningen is opgekocht door particuliere verhuurders.

De woningcorporaties hebben geïnvesteerd in renovatie danwel sloop-nieuwbouw van hun bezit. Door deze vernieuwing is de afgelopen jaren niet alleen de kwaliteit van sociale huurwoningen in De Wijert verbeterd, maar zijn ook meer koop- en middenhuurwoningen gerealiseerd, waardoor we nu kunnen spreken van een

evenwichtiger verdeling van het woningaanbod. Aanvullend hierop zijn in De Wijert op enkele locaties nog ontwikkelingen mogelijk. Op basis van de nu bekende plannen zakt daarmee het aandeel sociale huur op termijn onder de 40% (saldo van sloop/nieuwbouw en verkoop). Zeker wanneer daarnaast een deel van de particuliere huur wordt omgezet naar koopwoningen – een mogelijk gevolg van de recente Wet betaalbare huur – ontstaat een steeds betere balans in de samenstelling van de woningvoorraad. Om deze samenstelling verder te verbeteren is het van belang om te blijven streven naar variatie binnen het sociale segment, oftewel door het aanbieden van verschillende huurcategorieën.

Met het hoge aantal verkopen van sociale huurwoningen van voor de wijkvernieuwing, brengt extra complexiteit met zich mee bij de verduurzaming van de wijk. Hierdoor zijn in De Wijert veel VVE's. Naast de verduurzaming, heeft ook een goede inrichting van de directe woonomgeving, zoals de binnenterreinen, binnen een VVE niet altijd de hoogste prioriteit. Afname van de rol van de woningcorporaties binnen de VVE (door verdere uitpolding) kan er toe leiden dat de prioriteit verder afneemt. Het energiezuinig maken en beter isoleren van woningen heeft veel invloed op de portemonnee van bewoners. Op dit moment heeft nog een derde van de totale woningvoorraad een laag energielabel (D t/m G).

Op de nog te ontwikkelen woonlocaties moet met woningcorporaties en projectontwikkelaars waar mogelijk ingezet worden op geschikte woningen

voor senioren en op koopwoningen in het middensegment. Op deze manier kunnen bewoners langer in hun eigen wijk blijven wonen. Nieuwbouw en herontwikkeling moet kwaliteit toevoegen. Het transformeren van bestaande plinten met voorzieningen naar wonen past niet in dit streven naar kwaliteit. We streven naar een levendige stadswijk, waar mensen ergens binnen kunnen lopen om burens te ontmoeten. Sterker nog: we moeten zorgen dat in de transformatie van deze wijk ook de voorzieningen meegroeien.

Om de woningvoorraad verder te verduurzamen stellen we ons ten doel om het aantal lage energielabels (D t/m G) in de komende vijf jaar te halveren. Daarnaast blijven we inspanningen leveren om meer koop- en middelhuurwoningen toe te voegen voor een meer gebalanceerde samenstelling van het woningbestand. We liggen goed op koers om de norm van maximaal 40% sociale huurwoningen binnen de komende 5 jaar te behalen.

De levendige stadswijk is en blijft een gemengde wijk, zowel op sociaal als op economisch vlak. We moeten daarom met elkaar ook de opgave van de publieke ruimte niet vergeten.

Toekomstbestendige openbare ruimte met duurzame overgangen van privétuinen naar het collectief ruimten zijn belangrijk voor de uitstraling van de wijk en het versterkt de verblijfskwaliteit voor bewoner, bezoeker en ondernemer. Daar waar we verduurzamen of ontwikkelen kunnen we werk met werk maken door de sleetsheid in de openbare ruimte aan te pakken; gericht op hoe de we nu samenleven en samenkomen.

WERKEN

Er staan ruim 400 wijkbewoners geregistreerd als werkzoekenden (13% van de beroepsbevolking), waarvan ruim 200 personen ouder dan 50 jaar. Aan de andere kant is het aantal bedrijfsvestigingen en banen in De Wijert de afgelopen jaren flink gestegen. Een potentieel waar extra op ingezet kan worden. Bovendien is het gemiddelde huishoudinkomen in De Wijert met € 32.800 per jaar bijna € 10.000 minder dan het Groningse gemiddelde. De koopkracht in De Wijert ligt daarmee ook een stuk lager dan het gemeentelijke en tevens landelijk gemiddelde.

In lijn met de stedelijke ambities en onze aanpak op het gebied van Werk en Participatie dragen we ook met de wijkvernieuwing bij aan de Groningse aanpak. Het huidige stedelijke werk- en ontwikkel-programma loopt eind 2025 af. Daarna zullen er mogelijk andere accenten gelegd worden op succesvol gebleken projecten.

Aanvullend is het kansrijk om binnen de wijk uit te zoeken welke mogelijkheden er zijn voor passende werk- en leerplekken. Daarbij kijken we ook naar kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

De zichtbaarheid en kwaliteit van de bedrijvigheid in de wijk is ook een aandachtspunt. We brengen in kaart welke waarde de wijkbewoners hechten aan de verschillende plekken in de wijk, of deze plekken aantrekkelijk en toegankelijk zijn, welke verbindingen er liggen met de scholen en kerken in de wijk, en welke functie De Wijert heeft voor mensen buiten de wijk. Daarbij hoort ook het actief betrekken van bestaande bedrijven met de betrokken directies en partners in de wijk.

We stellen ons ten doel om de werkloosheid van nu 13 % in de wijk de komende vijf jaar terug te brengen tot maximaal 10% van de beroepsbevolking, door niet-werkende werkzoekenden te ondersteunen bij het zetten van stappen op de ontwikkelladder. Als neveneffect beogen we in diezelfde periode een 5% toename van het gemiddelde huishoudensinkomen.

LEREN

In De Wijert is het aandeel basisschoolleerlingen met een verhoogd risico op een leerachterstand twee keer zo groot als het Gronings gemiddelde, een beeld dat overeenkomt met de andere wijkvernieuwingswijken. Daarnaast groeit 22% van de kinderen in De Wijert op in een minimahuishouden, dubbel zoveel als gemeentelijk (10%). Ook zijn er relatief veel eenoudergezinnen, waarbij er mogelijk een verband bestaat met de woningsamenstelling (veel kleinere woningen, dus minder ruimte voor gezinnen). Ook het risico op een onderwijsachterstand voor basisschoolleerlingen is in De Wijert significant groter dan voor kinderen uit andere wijken. Daarbij is een extra aandachtspunt dat zogeheten 'doelgroep leerlingen' zich teveel concentreren op één school. Ook constateren we dat er in De Wijert relatief veel mensen wonen met een migratieachtergrond (35,5%), waarvan een deel anderstalig is of de Nederlandse taal minder goed beheerst. Daarnaast is laaggeletterdheid een verborgen thema dat we nog te weinig in beeld hebben. Aangezien een eventuele taalbarrière van invloed kan zijn op het leren en ontwikkelen is dit een belangrijk aandachtspunt. Het thema 'leren' is daarmee een serieuze opgave om interventies op te blijven organiseren.

Binnen het thema leren werken we aan de ontwikkeling van het jonge kind tot aan de jongvolwassene met een startkwalificatie. Verschillende stedelijke programma's, zoals de eerste 1000 dagen van een kind, landen in de wijk en hebben een nauwe relatie met andere thema's zoals Veilig Zijn en Wonen. Opgroeien doe je immers in de wijk waar je woont, de wijk waar je naar school gaat of op andere plekken waar je dagelijks bent (speel-, leer- en chillplekken). Al deze plekken zijn van invloed op hoe je je voelt en kunt ontwikkelen. De komende tijd gaan we daarom door met het vergroten van de toegankelijkheid van passende speel-, leer- en chillplekken in de wijk en aan de randen ervan. Ook zetten we in op het versterken van het netwerk tussen primair en secundair onderwijs en de participatie van de jeugd en jongeren zelf.

We stellen ons ten aanzien van het thema 'leren' ten doel dat het aandeel kinderen dat het risico heeft om een leerachterstand op te lopen binnen 5 jaar afneemt met 10% door middel van een met ketenpartners opgesteld wijkplan Kansrijk opgroeien.

VEILIG ZIJN

Uit de leefbaarheidsenquête van 2022 blijkt dat 17% van de ondervraagden zich wel eens onveilig voelt, ten opzichte van 19% gemeentelijk. In de overige wijkvernieuwingswijken ligt dat aandeel rond de 28%. Gezien de opzet van de wijk met relatief veel openbare ruimte is sociale veiligheid in relatie met onderhoud en beheer wel een belangrijk aandachtspunt.

In lijn met stedelijke ambities moet het ook in De Wijert prettig en veilig zijn voor iedereen. In het bijzonder moeten kinderen nu en later alle kansen krijgen om hun dromen waar te maken, zich te ontwikkelen en veilig te voelen. Om dit te bereiken, is het belangrijk dat we als één overheid samenwerken met onze partners en (wijk)netwerken (zoals onderwijs, hulpverlening etc.) waarbij we optreden en grenzen stellen tegen criminaliteit en overlast. Daarom zetten we met stedelijke programma's in op het vergroten van leefbaarheid en veiligheid en treden we preventief en begrenzend op tegen kleine ergernissen, overlast en drugsproblematiek: Uit de cijfers valt op dat relatief veel inwoners van De Wijert wel eens drugsoverlast ervaren (16%)

ten opzichte van het gemeentelijke beeld (10%). Daarnaast geven partners als politie en scholen signalen af over jeugdproblematiek, en vragen bewoners aandacht voor andere overlastfeiten zoals afval op straat.

In 2024 hebben we een veiligheids-effectrapportage (VER) uitgevoerd. Met de uitkomsten van de VER

kunnen we tijdig expertise samenbrengen vanuit veiligheid, zorg, bouw, groen en wonen, om de sociale veiligheid een goede plek in ruimtelijke projecten te geven, door in de ontwerpfase te kijken naar maatregelen waarmee we verrommeling, criminaliteit en onveiligheid zoveel mogelijk kunnen voorkomen.

We stellen ons ten doel om prettige onderlinge sociale omgang in de wijk zoveel mogelijk te stimuleren en verschillende vormen van overlast zoveel mogelijk te beperken. Enerzijds willen we dat het aandeel bewoners dat van mening is dat buurtbewoners op een fijne manier met elkaar omgaan stijgt tot minimaal 90%. Anderzijds willen we dat drugsgerelateerde overlast en verschillende kenmerken van verloedering van de openbare ruimte (bekladdingen, rommel op straat) met minimaal 10% afneemt in de komende 5 jaar. Om dat te bereiken werken we aan interventies en onderzoeken om het veiligheidsgevoel op en rondom scholen verder te vergroten, en bij ruimtelijke inspanningen altijd het inzicht van veiligheidsspecialisten in de plannen te betrekken.

MEEDOEN

Meedoen klinkt makkelijk, maar wellicht is dit de grootste opgave van allemaal, en ook specifiek voor De Wijert. Meedoen raakt alle andere thema's. Een goede passende woning, toereikend inkomen en een veilige omgeving waar je kunt leren en ontwikkelen zijn allemaal factoren die ervoor zorgen dat je mee gaat doen. Een fijne buur, iemand die je even kan helpen indien nodig, een begroeting op straat; het maakt dat je je thuis voelt in je eigen wijk. Regie voeren over je eigen leven, een netwerk om je heen, vertrouwen in instanties omdat je gehoord en gezien wordt. Een benadering ten aanzien van deze ambitie is werken aan positieve gezondheid. Deze manier van kijken van gezondheid gaat over het vermogen

om je aan te passen en regie te voeren, waarbij de nadruk ligt op de veerkracht van mensen als motor.

Op dit moment is het aandeel wijkbewoners dat actief in de wijk is betrokken en vindt dat men prettig met elkaar omgaat, significant lager dan in meeste andere wijken: (17%) ten opzichte van het gemeentelijke beeld (24%). Relatief weinig bewoners bezoeken wijkgebouwen, evenementen, activiteiten, hobby's of sport. Het sociaal netwerk van bewoners in De Wijert scoort onder het gemeentelijk gemiddelde. Relatief veel bewoners geven aan onvoldoende mensen te kennen met wie zij écht kunnen praten. Weinig bewoners zetten zich actief in voor de buurt. Ook is het aandeel bewoners dat vrijwilligerswerk doet

relatief laag. Relatief veel bewoners geven aan dat buurtgenoten elkaar nauwelijks kennen.

Meedoen kan echter op vele manieren. Er zijn in de loop der jaren veel initiatieven en activiteiten ontplooid samen met wijkbewoners. We zien dan ook dat medeverantwoordelijkheid voor de buurt langzaam stijgt.

Een gegeven om trots op te zijn en op door te bouwen met betrokken bewoners en professionals die zowel de kwetsbaarheid als de kracht van de wijk kennen. Daarbij spelen de aanwezige taalbarrières naar verwachting een nadelige rol. Ook het wantrouwen richting de overheid en instanties maakt de stap naar professionals en sociaal-culturele voorzieningen mogelijk moeilijker.

We stellen ons daarom ten doel om de sociale betrokkenheid te vergroten aan de hand van de brede benadering van positieve gezondheid, waarbij we willen zorgen dat het aandeel mensen dat actief is in de eigen buurt toeneemt tot minimaal 20% en minimaal driekwart van de buurtbewoners over 5 jaar van mening is dat men prettig met elkaar omgaat. Daarbij hebben we speciale aandacht voor de relatief grote groep oudere bewoners in de wijk en ook voor de jongeren gaan we ons extra inzetten, zodat ze hun stem kunnen laten horen.

4 DIT GAAN WE DOEN IN DE WIJERT IN 2025/2026

Binnen het uitvoeringsprogramma van De Wijert wordt gewerkt aan de doelen middels vier actielijnen, die hieronder verder worden toegelicht. Per project en interventies geven we aan hoe we bijdragen aan de doelen per thema.

Actielijn De leefwijk ingericht

Het woningaanbod is divers en passend bij de woonbehoeften van de inwoners. De wijk is duurzaam ingericht en voorbereid op een aardgasvrije toekomst. De Wijert behoudt zijn karakteristieke architectuur, ademt groen, is verkeersveilig, biedt speel- en ontmoetingsplekken en voorzieningen die goed en veilig te bereiken zijn voor jong en oud.

Verduurzaming: opstellen en uitvoering wijkenergieplan

Onderdeel van de wijkvernieuwing is het opstellen van een wijkenergieplan. Op termijn worden alle gebouwen aardgasvrij, maar er is nog geen concrete planning voor de wijk. Uit onderzoek blijkt dat een warmtenet het beste alternatief is voor De Wijert. Hiervoor zal de nodige infrastructuur aangelegd moeten worden, maar

ook zullen de woningen en gebouwen met lage energielabels beter geïsoleerd moeten worden. Woningcorporaties hebben hun bezit grotendeels verduurzaamd. Bij 17 VVE complexen in de wijk ligt nog een behoorlijke opgave. Bij verdere uitponding van corporatiebezit wordt deze opgave mogelijk nog complexer. De VVE's worden via het project Proeftuin Aardgasvrije Wijken ondersteund bij de verduurzaming. Ook door particuliere huizenbezitters worden eerste stappen gezet, maar nog lang niet alle particuliere woningeigenaren hebben hun woning al verduurzaamd. Ook bij het vernieuwen van de openbare ruimte liggen mogelijke koppelkansen met bijvoorbeeld klimaatadaptatie, of het aanpakken van netcongestie, et cetera. Met het opstellen van een wijkenergieplan bieden we een integrale visie, strategie en duidelijkheid aan inwoners en eigenaren. Hieraan kunnen we vervolgens projecten koppelen en zijn we goed voorbereid als het warmtenet uiteindelijk aangelegd wordt. Voor isolatie komt er vanuit Nij Begun (maatregel 29) veel subsidie beschikbaar (tot wel 20.000 euro per woningeigenaar en zelfs tot 40.000 euro wanneer de eigenaar tot de groep <140% van het sociaal minimum behoort). De bouwtypologieën, stempelstructuur en het feit dat het een wijkvernieuwingswijk is, maakt de wijk

zeer geschikt voor een buurtgewijze en projectmatige aanpak om huiseigenaren te helpen bij de verduurzaming. Het wijkenergieplan vormt hiervoor de eerste basis.

Herwaarderen maatschappelijk voorzieningennetwerk

In 2025 maken we een visie waaruit blijkt wat er in deze wijk nodig is nu en op de langere termijn. Met deze visie gaan we concrete projecten ontwikkelen. Daarbij kijken we met een brede blik en stellen we de ontmoetingsfunctie centraal. Het netwerk van voorzieningen kan gaan bestaan uit zowel gebouwen als mogelijkheden in de openbare ruimte. Er verschillende kerkgebouwen, scholen, ondernemers en ontmoetingslocaties zoals de sportschool of het MFC, alle met verschillende functies en een eigen bezoekerskring. De plinten aan de buurtpleinen zijn her en der verouderd; zij hebben een duurzame en levendige uitstraling nodig. De herontwikkeling van de wijkpost en de VNN locatie in de kop van De Wijert vragen om nieuwe functies. De buurtkamer in de Vondelflat en het MFC met de grote speeltuin erachter zijn bezig met herinrichtingsplannen. Er zijn ondernemers in de wijk gevestigd die bezoekers van ver buiten de

wijk aantrekken, maar de bezoekers niet verleiden tot langer verblijven. We houden rekening met het voorzieningenaanbod en eventuele ontwikkelingen in de bredere omgeving. Hierbij hebben we extra oog voor het ontbreken van de eerstelijns gezondheidszorg in de wijk terwijl de wijk de komende jaren verder zal vergrijzen. Een andere belangrijke doelgroep is de oudere jeugd waar een kans ligt om hun een goede plek te geven in de sociale infrastructuur.

Investeren in de openbare ruimte: uitvoering bouwdoos

De Wijert is een integraal en eenduidig ontworpen wijk die landelijk als stedenbouwkundig voorbeeld geldt. Om de identiteit en kernwaarden te behouden en waar nodig te herstellen, en om nieuwe ambities en ontwikkelingen zorgvuldig in te passen is in 2024 een bouwdoos opgesteld met ontwerpprincipes voor de openbare ruimte. Deze vormt het toetsingskader voor nieuwe ontwikkelingen. Ook komen hier verschillende

projecten uit voort die de komende jaren tot uitvoering komen. Zo zijn er verschillende plekken die 'sleets' geworden zijn en een impuls kunnen gebruiken, zoals het groene hart van de wijk, de verschillende buurtpleintjes en de groenzone langs de Hora Siccamingel. Uniek voor De Wijert zijn de vele binnentuinen. De een prachtig en toegankelijk, de ander verstopt achter hekken en niet meer dan een grasveld. We hebben de ambitie om de buitenruimten op basis van de behoeften met elkaar te gaan verbinden via een mooi routenetwerk.

Invulling kansrijke ontwikkellocaties

De afgelopen jaren zijn er in De Wijert verschillende woningbouwcomplexen gerenoveerd of gesloopt en vervangen door nieuwbouw. Er zijn nog enkele kansrijke ontwikkellocaties waar we een visie en uitvoeringsstrategie voor op gaan stellen, in samenwerking met betrokken partners. Deze bevinden zich voornamelijk in de kop van De Wijert. De invulling dient bij te dragen aan de ambities zoals geschetst in het vorige hoofdstuk: een divers palet aan woningtypen, waar nodig en mogelijk aangevuld met een economische, maatschappelijke danwel culturele component.

Investeren in de openbare ruimte: veiligheid

De openbare ruimte is een plek waaraan je kan aflezen hoe het gaat met de buurt. Veilig Beheer en Ontwerp is een belangrijk middel om de leefbaarheid en veiligheid te vergroten. In 2024 is een Veiligheidseffectrapportage (VER) uitgevoerd, met als doel om inzichtelijk te maken of en welke fysieke aanpassingen uitgevoerd kunnen worden om de leefbaarheid en veiligheid in De Wijert te vergroten. De adviezen in de VER worden eerst getoetst op haalbaarheid alvorens ze uit te voeren. De adviezen uit de VER die geen betrekking hebben op de openbare ruimte, maar binnen het domein van woningcorporaties of VVE's vallen worden in ditzelfde proces meegenomen.

Mobiliteitsplan

Het gemeentelijk mobiliteitsplan schetst dat Groningen er in de toekomst anders uit gaat zien, met meer ruimte voor groen, ontmoeten, fietsen, lopen en spelen. Kortom: meer ruimte voor mensen die hier wonen en werken. Het betekent ook dat andere vervoersvormen dan de auto prioriteit krijgen. Waar eerder de auto leidend was bij het maken van keuzes, wordt nu de openbare ruimte dat. In de Bouwdoos wordt dit zichtbaar; bij herinrichting van straten mogen parkeerplaatsen worden ingeruild voor minder verharding en meer groen, mits er in de omliggende straten voldoende restcapaciteit is. Het vraagt ook om vernieuwende concepten. In het zuidelijke kwadrant wordt met de herinrichting van de straten het hybride parkeren ingevoerd. Dit gaan we nauwlettend monitoren. Bij nieuwbouwwontwikkelingen is het uitgangspunt parkeren op eigen terrein. Ten slotte wordt de komende jaren de daadwerkelijke impact van de aanpak Ring Zuid op De Wijert merkbaar. Bovenstaande ingrepen vergen een integrale analyse. We onderzoeken de impact en monitoren deze, zodat we de wijk voor zowel bezoeker als bewoner kunnen optimaliseren. Aandachtspunt in De Wijert zijn de twee flinke verkeersassen in de wijk. Deze doorgaande routes hebben een grote impact op de wijk als leefbuurt.

Actielijn Gezond en gelukkig

Meedoen is een ambitie die overkoepelend in elk project tot uiting komt. Datzelfde geldt voor gezond en gelukkig. Iedere inwoner doet ertoe en is onderdeel van de wijksgesamenleving. Bewoners denken in kansen en sluiten niemand buiten. Leefplezier en positieve gezondheid vormen de basis. Bewoners voeren regie over hun leven, durven hulp te vragen en aan te bieden aan buurtgenoten en voelen zich op elke leeftijd gezien, veilig en thuis in hun wijk en buurt.

Samenlevingsopbouw versterken

Vanaf eind 2024 tot en met 2027 zullen er 285 nieuwe huishoudens hun intrede maken in de nieuwbouw van De Huismeesters. Hiervan is slechts 20% oorspronkelijke bewoner. Voor 80% van de huishoudens is De Wijert een nieuwe wijk danwel buurt. We willen ervoor zorgen dat de nieuwe bewoners zich snel thuis voelen en een vlotte start hebben in hun nieuwe wijk. We gaan er vanuit dat met deze grote groep nieuwe inwoners het geen vanzelfsprekendheid is dat mensen elkaar en de voorzieningen vinden en willen daarom in kaart brengen wat dit betekent voor de sociale cohesie van de wijk en wat hierop voor acties mogelijk en nodig zijn. Ook zetten we extra in op het Multifunctioneel Centrum (MFC) De Wijert. We breiden de opdracht uit bij MFC de Wijert met de functie van een sociaal cultureel

werker om deze werkplek stevig en bruisend te maken. Deze toevoeging moet leiden tot het vergroten van het gebruik van het wijkcentrum (bruisend hart) met een duurzame borging van bestaande initiatieven van vrijwilligers, gericht op koken, kleding repareren en ruilen, projecten rondom voedselverspilling en voedselarmoede. Dit moet ook leiden tot meer inzet van basisbanen en participatiebanen.

Positieve Gezondheid als tool inzetten

Positieve gezondheid is een bredere kijk op gezondheid. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen in het leven om te gaan. Én om zo veel mogelijk eigen regie te voeren. Door de inzet van een coach Positieve Gezondheid in een aantal huisartspraktijken dragen we bij aan een efficiëntere samenwerking tussen zorg en het sociaal domein. Door deze te verbinden profiteren zowel zorgprofessionals als patiënten van een preventieve en duurzame aanpak. Deze werkwijze zetten we de komende jaren door. De netwerken rondom jeugd en ouderen kijken ook vanuit de bril van Positieve Gezondheid naar inwoners en op deze manier wordt het samenwerken met elkaar vanzelfsprekender.

Zicht op overlast

Prettig samenleven bestaat ook uit het wegnemen van ergernissen, overlast en drugsproblematiek. Door regelmatig aanwezig te zijn in wijken en zichtbaar te zijn voor bewoners dragen we bij aan het gericht aanpakken van veiligheids-issues. We onderzoeken de mogelijkheid voor uitbreiding van boa-capaciteit in de wijk. Daarbij kijken we naar de introductie van een wijk-boa in het gebied. Wijk-boa inzet zorgt voor een vertrouwd gezicht voor inwoners. We gaan hiernaast onderzoeken of er draagvlak bestaat voor bijvoorbeeld een buurtpreventieteam om deze vervolgens te faciliteren. Op deze manier zijn inwoners direct betrokken bij het signaleren en adresseren van overlast, zij kennen de buurt het best en weten precies waar en wanneer ze aanwezig moeten zijn. Hier gaat ook een preventieve werking vanuit. Ook willen we samen met inwoners werken aan versterken van overlastbestrijding. Door de meldingsbereidheid te vergroten kunnen we gericht inzetten op overlastbestrijding of de aanpak van onveiligheid. Daarbij gaan we meer aandacht besteden aan de communicatie over de opvolging van meldingen.

Armoede aanpak: Kansrijk Zuid

Het project Kansrijk Zuid is een integrale armoede-aanpak in De Wijert en gebied Zuid. Het heeft als doel (de impact van) armoede, ook op de veiligheid, te doorbreken en te voorkomen door

middel van een laagdrempelige aanpak, maatwerk en persoonlijke begeleiding. Kansrijk Zuid werkt verbindend en beoogt vanuit intensieve professionele samenwerking om inwoners beter te ondersteunen. Essentieel hierin is het werken met vrijwillige buddy's die zich een jaar lang verbinden aan een deelnemer en de samenwerking in de driehoek buddy-inwoner-WIJ. De komende jaren is aan dit project een gemeentelijke projectleider verbonden voor twee dagen per week. Daarnaast is de kwartiermaker druk aan de slag om bij o.a. onderwijspartners dit programma bekender te maken, ten behoeve van het buddynetwerk. Met deze extra investering zetten we in op het maximaal benutten van het de mogelijkheden via dit gemeente-brede project dat bekend staat als Kansrijk Groningen.

Talentvolle wijk

Samen met partners in de wijk zijn we aan de slag om werk- en dagbesteding zichtbaar, aantrekkelijk en dichtbij te maken. Potentiële nieuwe werk- en leerplekken worden onderzocht en we gaan kijken of er een werkgilde gerealiseerd kan worden. Bestaande initiatieven die de draagkracht voor intensievere begeleiding niet kunnen bieden krijgen ondersteuning van coaches met ontwikkelgericht maatwerk, zodat werkzoekenden in kunnen stromen. We zetten extra in op het ondernemerschap en bedrijvigheid. Begin 2024 streek De Wijk De Wereld neer in De Wijert. Een succesverhaal waarbij met een ongekende energie werd toegewerkt naar het einddoel:

uitverkochte voorstellingen in de Stadschouwburg. Het bracht voor de deelnemers ongekende talenten bij henzelf aan het licht, evenals energie, vele nieuwe ontmoetingen en trots in de wijk. We willen ervoor zorgen – samen met de cultuurcoach – dat hetgeen dat hiermee is opgebouwd blijft bestaan. Met een extra borgingstraject “ontmoet je burens” gaan we aan de slag.

Actielijn Kansrijk opgroeien

De jeugd van De Wijert groeit veilig en gezond op, ontwikkelt zijn talenten en laat zijn stem horen aan elkaar en aan volwassenen om hen heen. Ook kinderen in armoede doen volop mee, zowel op school als thuis en in de vrije tijd. Zo ervaren kinderen al jong om hun invloed positief aan te wenden.

Kansrijke Start

We willen een positief verschil maken, voor (aanstaande) ouders en kinderen in de eerste 1.000 levensdagen van het kind (inclusief de zwangerschap). Door gesprekken met ouders hebben we een beeld gekregen van hun behoeften en wensen. We gaan na hoe we daarop kunnen aansluiten en beter kunnen samenwerken, dit in samenwerking met de gemeentelijke (zorg)alliantie Kansrijke Start. Door in te zetten op de ouders geven we meer kinderen kans op een

gezonde en veilige start. Mooi voorbeeld hiervan zijn de samenspeelochtenden voor ouders met jonge kinderen, diverse beweeg- en dansactiviteiten met ouders en kinderen en bijeenkomsten gericht op vaders. Hierdoor ontstaan ook nieuwe netwerken van ouders onderling. We gaan hier ook de verbinding leggen met werk & participatie, bijvoorbeeld door inzet van een coach van W&P. Ook breiden we het professioneel netwerk uit met W&P en de betrokkenen van Kansrijk Zuid.

Praktijkteam kansen voor kinderen

In De Wijert werken de professionals die werken met kinderen 0-15 jaar al enkele jaren intensief samen in het praktijkteam Kansen voor Kinderen (onderwijs, WIJ, JGZ, opvang). Ook Bij Vrijdag, het Huis voor de Sport, speeltuinvereniging, het wijkcentrum, het Forum en de gemeente zijn bij dit netwerk aangesloten. De korte lijnen tussen de

wijkprofessionals bevorderen de goede samenwerking rond vroegsignalering en toeleiding naar ondersteuning of activiteiten. Belangrijk hierin is dat deze professionals, zoals de brugfunctionaris en de kinderwerker, een constante factor zijn en het vertrouwde gezicht voor ouders en kinderen. Samen zijn zij verantwoordelijk voor afstemming van het wijkbrede aanbod en een adequate toeleiding. Met extra ondersteuning en activiteitengelden krijgt het netwerk de mogelijkheid om deze gecompliceerde problematiek samen op te pakken. Met ondersteuning op maat.

Tussen talen en culturen

Taalproblematiek is op verschillende manieren een aandachtspunt in De Wijert. Anderstalige ouders die extra moeite moeten doen om hun kinderen bij het Nederlandstalige onderwijs te begeleiden. Kinderen die instromen en nog nauwelijks Nederlands verstaan en spreken. En ook laaggeletterdheid bij ouders heeft grote invloed op de schoolloopbaan van kinderen. In de samenwerking rond de jeugd stimuleren we de verbinding tussen kinderen met verschillende achtergronden en zorgen we dat de basis op beide basisscholen in orde is wat betreft aanbod VVE en brugfunctionaris. We zetten daarnaast extra in op de verbinding met niet-westers laagopgeleide ouders Kansrijke Start (0-4 jaar) door middel van een interculturele coach.

Verlengde Schooldag (VSD)

We haken aan bij de VSD op de Brederoschool en de Tamarisk. Met een goede combinatie van binnen- en buitenschools aanbod kunnen we nog beter alle leerlingen bereiken. De scholen stemmen het aanbod onderling af, zodat ze niet concurreren maar complementeren. Hierdoor ontstaat een breed wijkaanbod voor iedereen, dat behoudt wat al succesvol was en aanvult waar dat nodig is en waarbij beide scholen eigen specialismes ontwikkelen. De Tamarisk richt zich op sport en cultuur en de Brederoschool op wetenschapsvaardigheden en duurzaamheid. Er valt dus wat te kiezen voor ouders en kinderen en ook dat is een positieve ontwikkeling. De programma's vanuit de Wijkvernieuwing sluiten hierop aan.

Kinderstem versterken

Het versterken van de stem (invloed) van kinderen zelf is een belangrijke taak van het netwerk Kansen voor kinderen. In 2025 gaan we verder met de onlangs opgerichte Kinderraad. De kinderraad denkt mee in het vakantie- en vrijetijdsaanbod in de wijk. Ook kan de Kinderraad worden gebruikt als middel om meningen en ideeën van kinderen uit de wijk op te halen op thema's als verkeersveiligheid, talentontwikkeling of het gebruik van de binnentuinen. We zetten extra in op deze Kinderraad door deze te ondersteunen en het aanbod zichtbaarder te maken. Bovendien onderzoeken we in samenwerking met andere

partijen uit de wijk en met jongeren, of ook een Jongerenraad wenselijk en haalbaar is, zodat ook de jongeren van 13-18 jaar vertegenwoordigd worden in de wijk en hun invloed op de leefomgeving positief kunnen aanwenden.

Veilig op en rondom school

We gaan aan de slag met Opgroeien in een Kansrijke Omgeving. Daarin werken we samen met onderwijsinstellingen. Hierbij leggen we de focus op drugs/middelengebruik. Daarnaast gaan we in gesprek met jongeren over de risico's en impact van wapenbezit en online criminaliteit. Het doel is om te voorkomen dat jongeren verkeerde keuzes maken en om overlast en strafbare feiten te voorkomen. We onderzoeken de inzet van het project Helder Op School. Dit project richt zich op het voortgezet onderwijs. De aandacht gaat daarbij uit naar middelengebruik onder scholieren. Uit onderzoek van de GGD blijkt dat met name cannabisgebruik in Groningen vanaf klas 4, fors hoger ligt dan het landelijk gemiddelde. Ook het gebruik van vapes is de afgelopen jaar verviervoudigd. Met dit project willen we die trend keren en daarmee ook de overlast terugdringen die gepaard gaat met drugs- en alcoholgebruik op straat. In 2025 start de pilot Veilig in en om School (VIOS), waarin de scholen in De Wijert eerst niet zijn meegenomen. In 2026 zetten we ons in om het programma Veilig in en om School (VIOS) in De Wijert uit te voeren.

Actielijn Ouder en wijzer

De vergrijzing is een belangrijk thema waar we de komende jaren extra inzet op organiseren. We willen dat inwoners op een goede manier oud kunnen worden in hun eigen leefomgeving en daar goed op samenwerken. De groep ouderen is enorm divers, arm, rijk, hoog- en laagopgeleid, westers en niet-westers, alleenstaand of met partner en met of zonder kinderen die een oogje in het zeil houden. Het gaat dan om thema's als doorstroming naar geschikte woningen in de eigen buurt, de regie houden bij afnemende gezondheid, leven met een partner met dementie of alleen wonen met dementie, kwaliteit van leven enzovoorts. Vroegtijdig acteren en community building zijn speerpunten. Het uitgangspunt moet zijn dat ouderen zich thuis en welkom blijven voelen in hun buurt en zinvol kunnen blijven bijdragen en zichzelf kunnen organiseren in de buurt.

Samen Krachtig

Samen Krachtig is een werkgroep van oudere inwoners van De Wijert met een aantal professionals. Gezamenlijk maken zij zich sterk voor meer aandacht voor en bekendheid van dementie (onder andere met de dementie-telefoon) en nemen zij initiatieven om de ouderen in de eigen wijk beter te leren kennen en hen persoonlijk het mogelijke hulp- en vrijetijdsaanbod

onder de aandacht te brengen. Persoonlijke benadering is de aanpak waarbij we bijvoorbeeld meegaan naar koffie-ochtenden, naar gespreks-groepen of mee te doen met beweegaanbod of culturele workshops. We faciliteren de ambitie van de werkgroep om een informeel netwerk van ouderen op te zetten en huisbezoeken aan ouderen te organiseren. Ook investeren we in het de nabijheid van slimme technologie (Slimotheek). Bovendien sluit het netwerk aan bij de tweejaarlijkse brede bijeenkomsten in Zuid rond het versterken van de sociale basis.

Netwerkversterking Zuid

Om de vergrijzing zo goed mogelijk op te vangen is samenwerking tussen gemeente (ouderen-beleid en woonzorgvisie), GON, WIJ Groningen, Forum (breinbieb, workshops digitale vaardigheid), aanbieders van zorg en huis-houdelijke hulp en preventieve werkers van groot belang. In Zuid hebben deze partijen zich verenigd in een netwerk. Als samenwerkende partijen hebben zij het initiatief genomen om een kwartiermaker aan te stellen die zich in eerste instantie richt op De Wijert. Taak van de kwartiermaker is de informele netwerken te versterken en het aanbod bekender te maken. Hierbij kijken we ook naar de omliggende wijken. De kwartiermaker opereert vanuit GON Zuid Vooruit en maakt ook deel uit van Samen Krachtig.

Bewegen voor ouderen

In Zuid hebben we een coördinator bewegen voor ouderen aangesteld. Zij brengt het zorgaanbod en valpreventieaanbod samen met informele beweeggroepen en ander vrijetijdsaanbod. Als onderdeel hiervan is in De Wijert voor 55+ werkzoekenden een apart programma opgestart, samen met de omliggende wijken, onder de noemer: Zuid in beweging. Het traject heeft tot doel de participatie te vergroten en vitaal ouder worden te stimuleren en het voorkomen van eenzaamheid. Het traject is gericht op bewegen en participeren. Belangrijk uitgangspunt is het borgen en/of opbouwen van een community met de deelnemers. Inwoners van 55+ met een P-wet uitkering worden gemotiveerd om aan de slag te gaan met een sport- en vitaliteitsprogramma. De kick-off is in De Wijert. Er is aandacht voor persoonlijke ontwikkeling, beweging, vitaliteit, het ontdekken van mogelijkheden, het bieden van opleidings- en doorgroeimogelijkheden, evenals kansen op betaald werk. De aanpak is gebaseerd op Positieve Gezondheid (lichaamsfuncties, mentaal welbevinden, zingeving, kwaliteit van leven, meedoen en dagelijks functioneren).

Beter anders wonen

Deze pilot is een samenwerking tussen de vier woningbouwcorporaties (De Huismeesters, Patrimonium, Nijestee en Lefier) waarbij de 55+ in de wijk de mogelijkheid krijgen om door te stromen naar de nieuwbouw van De Huismeesters de komende jaren. Een seniorengeschikte woning in je eigen wijk. We ondersteunen en dragen bij aan dit project en bovendien zoeken we samen met de bewoners en de woningbouwcorporaties bij belemmerende factoren naar pragmatische oplossingen. We werken hierbij bovendien nauw samen met de Woonzorgvisie.

MEER WETEN?

[HTTPS://WIJKVERNIEUWING.GRONINGEN.NL/WIJKEN/DE-WIJERT](https://wijkvernieuwing.groningen.nl/wijken/de-wijert)